

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 180, of. 404,
MD-2004, Chișinău, Republica Moldova / Republic of Moldova
бул. Штефан чел Маре 180, оф. 404,
MD-2004, Кишинёв, Республика Молдова
+373 22 212 817; info@egalitate.md; www.egalitate.md

DECIZIE
din 16 octombrie 2025
cauza nr. 120/20

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Carolina BAGRIN – membră
Gheorghina DRUMEA – membră
Victorina LUCA – membră
Andrei LUNGU – membru

au examinat, susținerile scrise și verbale ale

petiționarei: AAAA,

reclamațiilor: BBBB, CCCC – realizatorii și moderatorii emisiunii, Internetu' Grăiește, A.O.
„Media Alternativă” - postul TV8 și

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Pretinsa instigare la discriminare pe criteriu de opinie și susținere a comportamentului discriminator.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde parțial cerințelor art. 13 din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității și nu ridică excepțiile de restituire prevăzute de art. 14 alin. (1) din Legea nr. 121/2012.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarei

- 3.1 Petiționara susține că în data de 09 mai 2020, la ora 16:00 și 22:00, precum și în reluare pe data de 10 mai 2020, la postul de televiziune TV8 a fost difuzată emisiunea Internetu' Grăiește cu BBBB și CCCC, episodul 81. Petiționara afirmă că în emisiune a fost folosit un limbaj discriminator, mesaje care încercau să - i limiteze dreptul la opinie, precum și instigări.
- 3.2 În viziunea petiționarei, reclamații și-au permis să folosească un limbaj discriminator în privința persoanelor cu deficiențe de vedere. Au fost vociferate expresiile: „*Uită-te la ochelarii ei. Ce ochelari? Cine are ochelari – citește cărți. Cine citește carte are patru ochi. AAAA are patru ochi*”. De asemenea, au fost utilizate expresii precum „*jurnalista din armata lui Dodon*”, fapt prin care stigmatizează colegii care activează într-un anumit grup media.

- 3.3 În continuare, petiționara menționează că au fost făcute afirmații privind locul de muncă, precum *„uitați-vă ce CV bogat are. Întâi a activat la Publika TV, apoi la Primul canal transnistrean, TV-7, NTV- Moldova”*. Petiționara afirmă că reclamații, care nu împărtășesc punctul de vedere pe care dânsa îl are, au îndemnat telespectatorii să o persecuteze tocmai din cauza dezacordului cu poziția pe care o are.
- 3.4 Petiționara susține că în intervalul de emisie 00:58:20 - 00:58:47, BBBB îndeamnă telespectatorii astfel: *„Vă propun să o identificați pe AAAA pe facebook și să îi scrieți în privat tot ce credeți despre deducțiile sale schizofrenice, dați-i în obraz, spuneți-i că nu este un comportament de jurnalistă și nu contează pentru cine ea muncește, contează ea să își păstreze...nu știu – integritatea, să respecte un cod deontologic, să aibă grijă la ce scrie, cum scrie și mai ales de unde, din ce întunecimi ale creierului său își trage deducțiile”*.
- 3.5 Petiționara menționează că, în rezultat, a fost atacată pe rețelele de socializare, a primit zeci de postări ofensatoare, inclusiv cu tentă naționalistă. În plus, petiționara este de părere că în emisiune se conțin multe erori. În calitate de criteriul care a stat la baza tratamentul discriminatoriu, petiționara invocă religia sau convingerile, opinia, apartenența politică.

Poziția reclamatei A.O. „Media Alternativă”

- 3.6 Reclamata notează că petiționara este jurnalistă, producătoare la NTV Moldova, iar din 28 iulie 2017 este președinta Comisiei pentru mass-media și comunicare din Consiliul Societății civile pe lângă Președintele Republicii Moldova, numită prin Decretul acestuia nr. 309-VIII din 28 iulie 2017.
- 3.7 Petiționara are canal Youtube, Telegram și pagină în FACEBOOK în care se promovează pe sine, ideile sale, poziția civică, exprimările sale injurioase și instigatoare la ură față de anumite persoane, luările în derândere a altor idei și persoane, unde își promovează programele sale de autor, cum este de exemplu „Механизм действия” ș.a. Petiționara apare des la televizor (la NTV Moldova), inclusiv cu „intervievarea” lui Igor Dodon. Petiționara apare în câteva știri unde se relatează întâlnirile acesteia cu președintele. Așadar, reclamata afirmă că, petiționara este un om public și factor de decizie în mass media. Funcția ocupată de petiționară permite supunerea opiniilor acesteia unui nivel ridicat de critică, acolo unde este cazul, în special, când petiționara își face publică opinia. Și atât timp cât exprimările petiționarei devin cunoscute unui cerc de minim trei mii de persoane, aceste exprimări sunt publice. Totodată, reclamata consideră că, poziția petiționarei în mediul jurnalistic, după prezență și activitate, este similară cu cea a BBBB și CCCC, cu o mică excepție – ultimii nu consiliază factorii de decizie din guvernarea actuală a Republicii Moldova. O scurtă navigare pe pagina de FACEBOOK a petiționarei, denotă două aspecte ale personalității acesteia: uzanța cuvintelor indecente (adică a cuvintelor care nu se folosesc într-o discuție civilizată) pe alocuri cu instigarea la violență și ură, și doi, glorificarea simbolurilor și a trecutului sovietic cu negarea dreptului populației băștinașe la identitate etnică. Înțelegerea acestor două aspecte a personalității petiționarei, om public și apropiat președintelui Republicii Moldova, este de importanță majoră pentru aprecierea juridică a situației, prezentate de ea în plângerea depusă Consiliului, ca fiind „discriminare” sau „intimidare”. Reclamta este de părere că petiționara nu a instituit prezumția discriminării.
- 3.8 În continuare, reclamata susține că preia pentru transmitere emisiunea „Internetu’ Grăiește” o dată pe săptămână, sâmbătă la orele 22.00 Emisiunea nu este în direct și nu se retransmite.
- 3.9 Către reclamată trece doar dreptul de transmitere prin TV, fără modificarea conținutului sau cenzurarea acestuia. Respectiv, exprimările moderatorilor emisiunii BBBB și CCCC, precum și a invitaților acestora le aparțin. Transmiterea prin TV a unui produs nu echivalează cu acceptarea opiniilor exprimate de autori.
- 3.10 Reclamata menționează că, la caz nu există nici un act care să constate în acțiunile sau exprimările BBBB și CCCC „comportament discriminatoriu”. Pornirea examinării de la această

preconcepție, privează acest proces de echitate, legalitate și egalitatea armelor în proces, pentru că reclamatul este invitat să probeze că nu a „susținut comportament discriminatoriu”. Reclamatul susține că nu este împluternicit să reprezinte pe BBBB și pe CCCC care nu au fost indicați de petiționară ca reclamați, și nici invitați de Consiliu cu citarea acestora corespunzătoare.

- 3.11 În viziunea reclamatei, expresia „...Посмотрите на её очки ! Что такое очки? Cine are очки, citește carte. Cine citește carte, are patru ochi. AAAA are patru ochi..” este parafrizarea unui proverb românesc – Cine are carte, are patru ochi, și de fapt înseamnă că cel care poartă ochelari citește, cunoaște multe. Expresia nu constituie instigare la discriminare, conform definiției. Expresia „jurnalista din armata lui Dodon” face referire la funcția de președintă a Comisiei pentru mass-media și comunicare din Consiliul Societății civile pe lângă Președintele Republicii Moldova, ocupată de petiționară prin Decretul acestuia nr. 309-VIII din 28 iulie 2017. Petiționara la rândul ei folosește astfel de exprimări. Cu referire la o persoană pe nume DDDD afirmă „работал на Воронина”. Deci este o expresie folosită și de petiționară cu referire la cineva care cândva a lucrat pentru unul sau altul din Președinții acestei țări. Expresia nu reflectă nici un criteriu protejat și nici nu constituie instigare la discriminare, conform definiției.
- 3.12 În viziunea reclamatei, expresia „...смотри какое у неё богатое CV, сначала она работала на Publika TV, потом на Первый Преднестровский, TV7 Moldova, NTV Moldova.. всё что можно я работала..” nici petiționara nu o concepe ca instigare, și e corectă, pentru că această expresie nu constituie instigare la discriminare conform definiției oferită de lege. Evident că nici nu limitează petiționara „în dreptul la alegerea locului de muncă”, după cum s-a exprimat, pentru că reclamata nu are o astfel de competență și putere. Și cea din urmă, a patra frază, „... vă propunem să o identificați pe AAAA pe Facebook și să-i scrieți în privat tot ce credeți despre deducțiile sale schizofrenice, dați-i în obraz, spuneți-i că acesta nu este un compartament de jurnalistă și nu contează pentru cine ea muncește, contează să-și păstreze... nu știu, integritatea, să respecte un Cod deontologic, să aibă grijă la ce scrie, cum scrie și mai ales de unde și din ce întunecimi ale creierului său își trage deducțiile...” este judecată de valoare bazată pe substract factologic suficient, nu face referire la nici un criteriu protejat de lege și vine să critice expresiile, deducțiile petiționarei – persoană publică - postate în Facebook despre rădăcinile părului vopsit ale președintei Curții Constituționale. Expresia nu conține atac la persoană, nu face referire la nici o caracteristică individuală a petiționarei. Respectiv, în opinia reclamatei, nici una din cele patru exprimări indicate de petiționară în plângere, care nu aparțin reclamatei, nu corespund definiției instigării la discriminare după cum indică Legea nr. 121/2012.
- 3.13 Reclamata susține că postarea petiționarei a fost criticată cu un stil satiric și umoristic într-un context al discursului politic. Analizarea exprimărilor alese de petiționară fără a cunoaște contextul, în care acestea au fost vociferate, ar însemna negarea dreptului la libertatea de opinie și libera exprimare, protejate de Articolul 10 al Convenției Europene.
- 3.14 Reclamata consideră că este un caz de exercitare a libertății de exprimare a autorilor emisiunii „Interneu’ Grăiește” și dreptul A.O. „Media Alternativă”, deținătoarea licenței de emisie a televiziunii TV8, de a informa opinia publică despre subiecte de interes public major, fie și în format sarcastic și umoristic, dar protejate de art. 10 al Convenției privind Drepturile Omului.
- 3.15 Reclamata mai menționează că, Consiliul își depășește competența asumându-și atribuția de a aprecia „ar putea aduce atingere onoarei și demnității persoanei..” când pentru asta există cadru normativ separat, procedură separată și în această parte există deja un litigiu pendent pe rolul Judecătoriei mun. Chișinău. Afirmă Consiliul, nu a petiționarei, „... îndemnul de încurajare a altor persoane de a afișa un comportament nedemn față de petiționară ar putea avea efectul discriminării acesteia..” este absolut lipsită de orice suport factologic și probatoriu, la fel ca și afirmația „... distribuite prin intermediul mijloacelor de informare în masă în direct”. Reclamata nu a difuzat în direct emisiunea „Internetu’ Grăiește”

episodul nr. 81 și această afirmație este falsă.

Poziția reclamațiilor BBBB și CCCC

- 3.16 Reclamații menționează că, sunt realizatorii emisiunii „Internetu Grăiește”. Reclamații susțin că plângerea petiționarei este adresată televiziunii TV8. Niciunul din realizatorii emisiunii nu sunt angajați ai postului sus numit, iar emisiunea este difuzată în emisie *probono*, la solicitarea postului de televiziune.
- 3.17 Reclamații notează că petiționara a indicat că autorii emisiunii și-au permis să facă afirmații discriminatorii la adresa persoanelor cu deficiențe de vedere. Șirul logic al glumei citate de petiționară în plângere nu este decât o reacție ironică la postarea acesteia despre părul EEEE. Petiționara, fără să prezinte probe, o acuză pe EEEE de comiterea unei ilegalități din cauza că și-ar fi vopsit rădăcinile părului, încălcând restricțiile stării de urgență. O asemenea afirmație din partea cuiva care se crede jurnalist nu poate fi tratat altfel decât în glumă. Ceea ce au făcut în cadrul emisiunii, care reflectă o abordare ironică a evenimentelor din Republica Moldova și a fenomenelor din internet.
- 3.18 Reclamații menționează că, citatul „Cine citește carte are patru ochi” este un vechi proverb românesc, pe care fie petiționara nu-l cunoaște, fie îl cunoaște, dar intenționat îl folosește pentru a se victimiza. De aceea orice acuzație de discriminare a persoanelor cu deficiențe de vedere o consideră aberantă și chiar impertinentă. Utilizarea de către petiționară a termenului de slabvăzător este discriminatorie. Corect ar fi „persoane cu deficiențe de vedere”.
- 3.19 În continuare, reclamații explică că, petiționara, de mai mulți ani muncește în cadrul televiziunii NTV - Moldova, un post afiliat politic Partidului Socialiștilor și lui Igor Dodon. În plus, aceasta este președinta Comisiei pentru mass-media și Comunicare de pe lângă președintele țării. În anul 2017 petiționara a fost printre puținii jurnaliști care l-au însoțit pe președintele Dodon în vizita sa la Kremlin. Reclamații nu cunosc din ce motiv petiționara, care singură își afișează public apartenență ideologică și profesională, se consideră lezată atunci când acest lucru este afirmat de alții.
- 3.20 Reclamații adaugă că îndemnul autorilor emisiunii către spectatori de a o identifica pe petiționară pe Facebook și a-i „da în obraz” pentru postarea sa nu a fost decât un exercițiu civic. În contextul în care mass-media din Republica Moldova este tot mai mult aservită politic, consideră important să cultive în spectatori gândirea critică și să discute public despre cei, care folosesc meseria de jurnalist, manipulând sau lustruind imaginea unui partid politic. Expresia „a da în obraz” din limba română are o cu totul altă semnificație decât traducerea acesteia *mot-a-mot* în limba rusă. Pentru vorbitorii de română „a da în obraz” înseamnă a rușina pe cineva care a făcut ceva necuviincios. În viziunea reclamațiilor datoria ficăruia este să ia atitudine atunci când cineva își folosește poziția profesională pentru a manipula cu opinia oamenilor și a răspândi neadevăruri. Nu s-a menționat în discurs aspectul etnic, nu s-a chemat spectatorii la violență. Reclamații consideră instigarea la ură etnică și limitarea locului de muncă invocate de petiționară ca fiind absolut aberante.
- 3.21 Cu referire la mesaje, reclamații declară că nu știu care e legătura casuală între îndemnul realizatorilor emisiunii către spectatori și mesajele primite de aceasta. Demersul a fost unul de sorginte pur civică și în niciun caz de încurajare a violenței și a urei interetnice. În virtutea activității pe rețelele de socializare, reclamații admit că mesajele primite de petiționară puteau avea la bază oricare dintre postările sale. La fel reclamații nu cred că petiționara se face responsabilă de mesajele pline de ură și violență pe care dânsii le primesc în virtutea activității desfășurate.
- 3.22 Reclamații adaugă că întotdeauna în activitatea lor manifestă respect pentru oamenii de orice etnie. Cred în diversitate și în libertatea de exprimare. Emisiunea „Internetu’ Grăiește” are drept scop să informeze spectatorii corect, să cultive în ei spiritul civic și gândirea critică, lucru realizat cu o anumită doză de umor și ironie.

IV. Dreptul național și internațional relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială; **art. 32 alin. (2)** Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie; **alin. (3)** Sunt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.
- 4.2 **Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, art. 1 alin. (1)** Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu; **art. 2 discriminare** - orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți, interese legitime și beneficii ale persoanei sau ale unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile protejate, reale sau presupuse, în afară de cazul în care acestea se justifică în mod obiectiv și rezonabil, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a acelui scop sunt proporționale, adecvate și necesare; *instigare la discriminare* – orice comportament prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată în scopul discriminării unei terțe persoane pe baza criteriilor protejate, reale sau presupuse; **art. 3** subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 4 lit. b)** Formele grave ale discriminării este susținerea discriminării prin intermediul mijloacelor de informare în masă.
- 4.3 **Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare la art. 3 alin. (1)** Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei; **alin. (2)** Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează; **alin. (3)** Exercițarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești; **art. 7 alin. (1)** Orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.
- 4.4 **Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, art. 1 furnizor de servicii media** – persoană fizică sau juridică care poartă responsabilitate editorială pentru alegerea conținutului audiovizual al serviciului media audiovizual și care stabilește modul de organizare a serviciului respectiv; **art. 11 alin. (3)** Furnizorii de servicii media sînt obligați să respecte legislația cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, precum și dreptul la respectarea și ocrotirea vieții intime, familiale și private.
- 4.5 **Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice la art. 19 alin. (3)** Exercițarea libertății de exprimare comportă obligații și răspundere specială. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: **lit. a)** respectării drepturilor sau reputației altora; **lit. b)** apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice; **art. 26** Toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la o ocrotire egală din partea legii. În această privință legea trebuie să interzică orice discriminare și să garanteze tuturor persoanelor o ocrotire egală și

eficace contra oricărei discriminări, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare.

- 4.6 **Convenția Europeană a Drepturilor Omului la art. 10** Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.
- 4.7 **Recomandarea de politică generală nr. 15 a Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței** prevede, în preambul, că politicienii, liderii religioși, liderii comunității și alții, în viața publică, au o responsabilitate importantă în acest sens, datorită capacității acestora de a exercita influență asupra unui public larg. Advocacy, promovarea sau instigarea, în orice formă, denigrarea, ura și prezentarea negativă a unei persoane sau a unui grup de persoane, precum și orice hărțuire, insultă, stereotipizare negativă, stigmatizare ori amenințare cu privire la o asemenea persoană sau grup de persoane și justificarea oricărei forme de expresie enumerate mai sus, în baza rasei, culorii, descendenței, originii etnice sau naționale, vârstei, dizabilității, limbii, religiei sau opiniei, sexului, genului, identității de gen, orientării sexuale sau altei trăsături personale sau statut.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul stabilește că urmează să se pronunțe asupra existenței faptei de instigare la discriminare pe criteriu de opinie, precum și susținerea comportamentului discriminator.
- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin. (1) și art. 19 din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza D. H. și alții v. Republica Cehă par. 82 - 84, par. 177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par. 91 - 92, Timishev v. Rusia par. 57) stabilesc o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când se prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Astfel, reieșind din alegațiile expuse, pentru a institui prezumția instigării la discriminare faptele invocate trebuie să permită întrunirea cumulativă a următoarelor elemente:
- a) existența comportamentului prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată;
 - b) cu scopul discriminării unei terțe persoane;
 - c) în baza unui criteriu protejat.
- 5.3 Analizând alegațiile petiționarei, Consiliul stabilește că prezumția instigării la discriminare a fost instituită. Consiliul a reținut că moderatorii emisiunii „Internetu Grăiește”, în cadrul emisiiei episodului 81, au venit cu un apel către cei care îi urmăresc să-i trimită petiționarei mesaje prin care să-i spună tot ce cred despre ea. Consiliul a reținut că emisiuna respectivă a fost transmisă de postul de televiziune TV8, prezumând în privința ultimului susținerea unui comportament discriminator. Luând în considerație evenimentele care au precedat emisiunea (postarea publică a petiționarei), Consiliul a reținut aplicabilitatea criteriului de opinie, celelalte

criterii protejate nefiind explicate suficient de petiționară, respectiv, Consiliul nu le reține spre examinare.

- 5.4 Examinînd circumstanțele invocate, Consiliul a constatat că, deși petiționara a indicat în calitate de reclamat doar postul de televiziune TV8, moderatorii emisiunii disputate urmează a fi atrași în procedură, or ei sunt autorii comportamentului discriminator pe care se prezumă că postul de televiziune TV8 l-a susținut. Consiliul notează că, potrivit art. 22 alin. (1) Cod administrativ autoritățile publice competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Prin urmare, Consiliul, cercetînd aspectele invocate de petiționară, a decis atragerea în calitate de reclamați primari moderatorii emisiunii (BBBB și CCCC), iar în calitate de reclamat secund postul de televiziune TV8 (A.O., „Media Alternativă”).
- 5.5 Fiind instituită prezumția discriminării, conform art. 15 alin. (1) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei/persoanelor despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. Aici, Consiliul urmează să aprecieze caracterul comportamentului deplîns din perspectiva amplitudinii acestuia în contextul analizat și a efectului asupra publicului, inclusiv ținînd cont de gradul de determinare a publicului la acțiuni discriminatorii la care s-a îndemnat.
- 5.6 În susținerea poziției lor, moderatorii au explicat că prin expunerile făcute nu au urmărit scopul de a o discrimina pe petiționară și nici să determine alte persoane la acțiuni discriminatorii, subliniind că expunerile au avut o conotație sarcastică și umoristică, iar îndemnurile de adresare către petiționară au avut un scop de educare civică. La rîndul său, A.O., „Media Alternativă” a menționat că nu este în drept să se implice sau să cenzureze conținutul emisiunii, avînd dreptul doar să o difuzeze.
- 5.7 Consiliul, cercetînd materialele dosarului, a reținut, în calitate de comportament de îndemn la discriminare, următoarele expresii: *„Vă propun să o identificați pe AAAA pe facebook și să îi scrieți în privat tot ce credeți despre deducțiile sale schizofrenice, dații în obraz, spuneți-i că nu este un comportament de jurnalistă și nu contează pentru cine ea muncește, contează ea să își păstreze...nu știu – integritatea, să respecte un cod deontologic, să aibă grijă la ce scrie, cum scrie și mai ales de unde, din ce întunecimi ale creierului său își trage deducțiile”*. Concomitent, Consiliul a stabilit că acest îndemn a fost lansat după ce petiționara a făcut o postare publică pe pagina sa a unei rețele de socializare în care își expunea anumite opinii și critici la adresa președintei Curții Constituționale.
- 5.8 Astfel, Consiliul a stabilit că este în prezența unui comportament intenționat (moderatorii au lansat invitația cu scopul de a produce efecte), de natura unui îndemn (să trimită mesaje în privat petiționarei), aplicat cu scopul de discrimina petiționara (hărțui), din cauza opiniei sale exprimate într-o postare publică, care a avut ca efect inundarea acesteia cu diverse mesaje ofensatoare și umilitoare în corelare cu caracterul exprimărilor moderatorilor (despre deducțiile schizofrenice, despre întunecimile creierului).
- 5.9 Acestea fiind constatate, Consiliul constată că îndemnul lansat de moderatorii în eter și-a atins scopul pentru care a fost expus, a avut amploare considerabilă și un impact negativ pronunțat asupra petiționarei. Justificarea moderatorilor că îndemnul reprezenta o formă de educație civică, nu poate fi reținută de Consiliu, ori despre ce fel de educație civică poate fi vorba atunci când se îndeamnă publicul să tachineze o persoană în privința „deducțiilor schizofrenice și întunecimile creierului acesteia”. Educația civică presupune formarea calităților cetățeanului activ și responsabil, promotor al valorilor democratice, educarea respectului față de drepturile și îndatoririle fundamentale ale omului. Respectiv, îndemnul public de a blama o persoană pentru opinia acesteia, fie ea și șocantă, deranjantă sau contrară cu cea a altora, nu se aliniază și nu poate fi compatibil cu valorile de educație civică.
- 5.10 Consiliul concluzionează că moderatorii emisiunii cu bună-știință, fiind în dezacord cu opinia petiționarei, au îndemnat publicul care îi urmărește să o hărțuiască prin mesaje ofensatoare,

- îndemn care și-a produs efectul asupra publicului, ceea ce constituie instigare la discriminare pe criteriul de opinie în sensul art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012.
- 5.11 Referitor la capătul de plângere prin care se solicită determinarea gradului de responsabilitate a A.O. „Media Alternativă” în privința situații de discriminare la care a fost expusă petiționara, Consiliul reține prevederile art. 2 alin.(2), art. 75 alin.(4), art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 și menționează că în situația în care distribuitorul de servicii media promovează ura fondată pe intoleranță, competent în a examina faptele este Consiliul Audiovizualului. Totodată, Consiliul constată că petiționara s-a adresat Consiliul Audiovizualului la 21 mai 2020 cu o sesizare în care a invocat „formulări discriminatorii și încetare la hărțuire” solicitând tragerea la răspundere a A.O. „Media Alternativă” pentru încălcările menționate.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3 și art. 15 alin. (4) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, coroborat cu pct. 61, 65 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298/2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Acțiunile reclmaților, BBBB și CCCC reprezintă instigare la discriminare pe criteriu de opinie în sensul art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012.
2. Alegațiile referitoare la A.O. „Media Alternativă” se declar inadmisibile.
3. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
4. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, direct la Judecătoria Chișinău, sediu Râșcani, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3, fără respectarea procedurii prealabile.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Carolina BAGRIN – membră

Gheorghina DRUMEA – membră

Victorina LUCA – membră

Andrei LUNGU – membru